

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.7.2008
KOM(2008) 373 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

2007 m. Hagos programos įgyvendinimo ataskaita

{SEC(2008) 2048}

{SEC(2008) 2049}

(pateikta Komisijos)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

2007 m. Hagos programos įgyvendinimo ataskaita

1. Komunikatu įgyvendinamas Europos Vadovų Tarybos pageidavimas, kad Komisija teiktų metinę Hagos programos ir jos veiksmų plano¹ įgyvendinimo ataskaitą. Naudojama tokia pati metodika, kaip ir rengiant pirmąją (2005 m.) metinę ataskaitą².
2. Pagrindinis šio proceso tikslas – **stebėti, kaip priimamos** Hagos programoje numatytos **priemonės instituciniu lygiu** (I dalis ir 1 priedas) ir kaip jos įgyvendinamos **nacionaliniu lygiu** (II dalis ir 2 priedas). Tai, be kita ko, apima kovos su narkotikais veiksmų planą, visiems išoriniams Europos Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos aspektams taikytiną strategiją ir kovos su terorizmu veiksmų planą, kurie papildo Hagos veiksmų planą, taip pat jų įgyvendinimą laikantis nustatytų terminų.
3. Todėl nagrinėjamos visos 2007 metams pasiūlytos priemonės ir nuo 2005 m. dar neįgyvendintos priemonės. Prireikus, Komunikate taip pat nurodomi kai kurie papildomi veiksmų plane nenumatyti veiksmai, kuriais prisidėta prie konkrečiose Hagos programos politikos srityse vykdomos veiklos.

1. PAGAL HAGOS PROGRAMĄ 2007 M. NUMATYTŲ PRIEMONIŲ PRIĖMIMO STEBĖSENA

4. **Bendri vertinimo rezultatai gana nepatenkinami**³. Daug veiksmų plane numatytų veiksmų (žr. visų pirma 1.3.3 ir 1.4.2 dalyse nurodytas priemones) nebuvo vykdomi arba jų vykdymas turėjo būti atidėtas dėl tam tikrų įvykių arba dėl to, kad pirmenybė buvo suteikta kitoms sritims. Be to, kai kuriems veiksams įgyvendinti numatyti terminai turėjo būti persvarstyti, atsižvelgiant į galimus pokyčius instituciniu lygiu.
5. 2007 m. ataskaitoje nurodoma, kad **priemonių įgyvendinimo rodiklis sumažėjo (įgyvendinta 38 % priemonių)** palyginti su 2006 m. (įgyvendinta 53 % priemonių). Labai išaugo veiksmų, kurių vykdymas turėjo būti atidėtas, skaičius – 41 % palyginti su 27 % 2006 m.
6. **1 lentelėje** pateikta informacija apie padėtį, susijusią su 2007 m. numatytomis institucinėmis priemonėmis (arba veiksmais, neįgyvendintais praėjusiais metais) arba šiuo metu pagal Hagos programos veiksmų planą vykdomais veiksmais⁴.

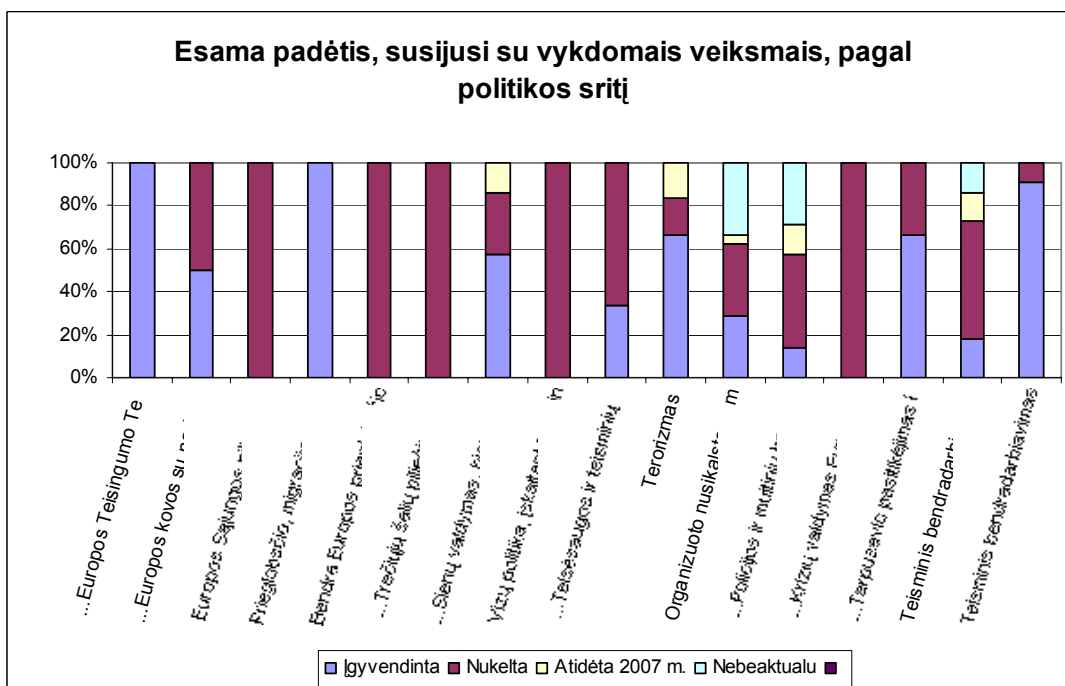
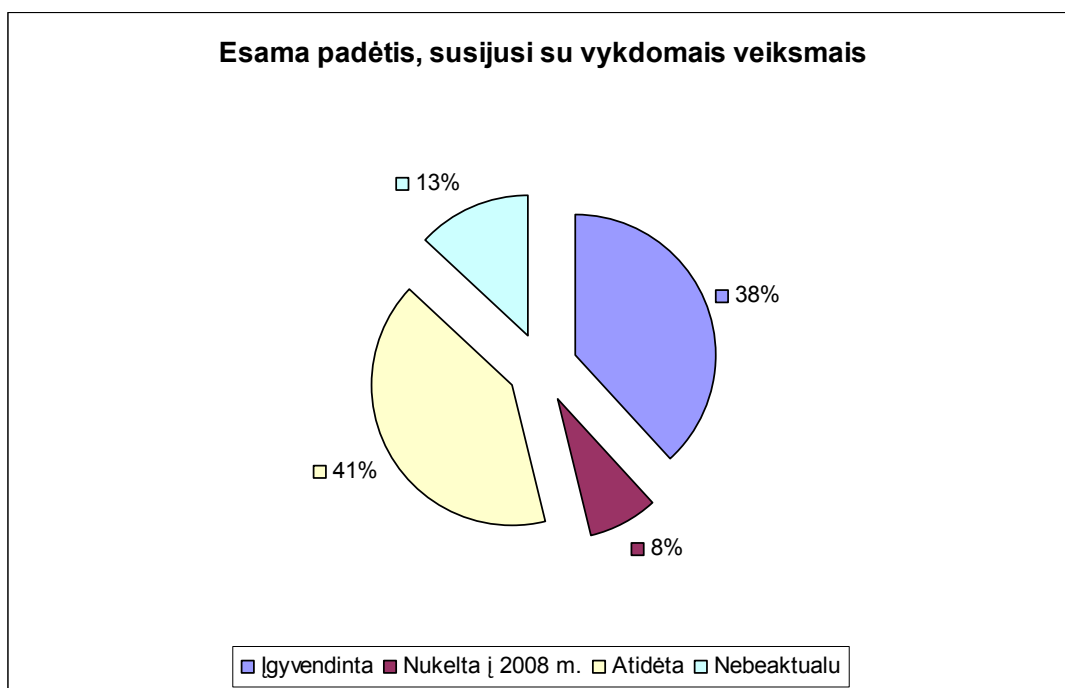
¹ Hagos programa: laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje (OL C 53, 2005 3 3, p. 1) bei Tarybos ir Komisijos veiksmų planas, įgyvendinantis Hagos programą dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje (OL C 198, 2005 8 12, p. 1).

² COM (2006) 333 galutinis.

³ Vertinant rezultatus atsižvelgta tiek į Komisijos pateiktus, tiek į Tarybos ir Europos Parlamento priimtus pasiūlymus ir iniciatyvas.

⁴ Kaip ir ankstesnėse ataskaitose, šiuo metu vykdomi veiksmai lentelėse nenurodyti. Vis dėlto, išsami informacija apie šiuos veiksmus pateikiama ir prieduose, ir pagrindiniame Komunikato tekste.

7. **Igyvendinimo lygis patenkinamas** pirmiausia šiose srityse: migracijos ir sienų politika, terorizmas, tarpusavio pasitikėjimas ir jo stiprinimas bei teisinis bendradarbiavimas civilinėse bylose.
8. **Igyvendinamo lygis akivaizdžiai nepakankamas** pirmiausia šiose srityse: vizų politika, teisėsaugos ir teisminių institucijų keitimasis informacija, organizuoto nusikalstamumo prevencija ir kova su tokiu nusikalstamumu, krizių valdymas Europos Sąjungoje, policijos ir muitinių bendradarbiavimas ir teisinis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose.

1.1. Bendrosios kryptys

1.1.1. Europos Teisingumo Teismas

9. 2008 m. kovo 1 d. Europos Teisingumo Teismas priėmė naujos procedūros reglamentą, leisiantį **sparčiau nagrinėti** labai skubius klausimus, dėl kurių reikia priimti prejudicinį sprendimą. Dėl šios naujovės, kurios reikalingumas buvo nustatytas diskusijose dėl Hagos programos, bus galima greičiau nagrinėti bylas, susijusias su EB sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies ir Europos Sąjungos sutarties IV antraštinės dalies, aiškinimu.

1.1.2. Europos kovos su narkotikais strategija

10. 2007 m. numatyti įgyvendinti **veiksmai**, nustatyti 2005–2008 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plane, **iš dalies įgyvendinti**.
11. Gruodžio 10 d. priimtas Komunikatas dėl 2007 m. pažangos įgyvendinant ES kovos su narkotikais veiksmų planą (2005–2008 m.) apžvalgos. Galutinis vertinimas ir pasiūlymas dėl naujo veiksmų plano bus pateikti 2008 m.
12. Vėluojama paskelbti Pamatinio sprendimo dėl prekybos narkotikais įgyvendinimo ir veikimo ataskaitą, kuri buvo numatyta 2007 m. Komisija šią ataskaitą pateiks iki 2009 m. gegužės, nes nuspręsta, kad siekiant tinkamo įvertinimo, reikia laikytis Pamatinio sprendimo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyto tvarkaraščio.

1.2. Laisvės stiprinimas

1.2.1. Europos Sąjungos pilietybė

13. Šioje srityje padaryta **tam tikra pažanga**. Komisija 2006 m. paskelbė Žaliąją knygą, o 2007 m. gruodžio 5 d. pateikė Komunikatą dėl veiksmingos konsulinės apsaugos trečiosiose šalyse⁵. Vis dėlto, Europos piliečių iniciatyvos, numatytos 2007 m., nebuvo galima paskelbti, nes šiuo metu galiojančiose sutartyse nenumatytas teisinis pagrindas, pagal kurį būtų galima nustatyti tokiai iniciatyvai reikalingas nuostatas ir sąlygas.

1.2.2. Prieglobsčio, migracijos ir sienų politika – bendra visų migracijos reiškinių aspektų analizė

14. Šioje srityje padaryta **patenkinama** pažanga. Komisija 2007 m. rugpjūčio 10 d. pateikė pasiūlymą dėl Europos migracijos tinklo (EMT) sukūrimo, o Teisingumo ir vidaus reikalų taryba 2007 m. gruodžio 6 d. sutarė dėl bendros pozicijos, kiek tai susiję su Sprendimu dėl EMT sukūrimo projekto. Jį Taryba turėtų oficialiai priimti pirmąjį 2008 m. pusmetį.

⁵ Europos Sąjungos indėlis trečiosiose šalyse užtikrinant veiksmingą konsulinę apsaugą. 2007–2009 m. veiksmų planas, COM (2007) 767 galutinis.

1.2.3. Bendra Europos prieglobsčio sistema

15. Padaryta nedidelė pažanga toliau plėtojant Bendrą Europos prieglobsčio sistemą (BEPS), tačiau iš esmės **rezultatai** šioje srityje **skiriasi**.
16. 2007 m. atliktas pirmojo BEPS etapo teisės aktų (įskaitant migraciją reglamentuojančius teisės aktus) perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo vertinimas. Taip pat 2007 m. paskelbtos Dublino sistemos ir Direktyvos dėl priėmimo sąlygų vertinimo ataskaitos. Galutiniai rezultatai bus įvertinti ir paskelbti 2008 m. kaip Politikos plano dalis (žr. 17 punktą).
17. 2007 m. paskelbta žaliaji knyga dėl BEPS antrojo etapo pradžios; šiuo metu, remiantis plataus masto konsultacijų rezultatais, rengiamas Prieglobsčio politikos planas, kuris turėtų būti pateiktas 2008 m. Be to, buvo pateiktas pasiūlymas iš dalies pakeisti Ilgalaičių gyventojų direktyvą⁶, kuriuo siekta išplėsti direktyvos taikymo sritį ir ją taip pat taikyti asmenims, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga.
18. Bendros prieglobsčio prašymų nagrinėjimo tvarkos studijos, kurias iš pradžių buvo numatoma atlikti 2006 m., atidėtos.

1.2.4. Legali migracija

19. Atliktas pirmojo etapo direktyvų dėl legalios migracijos perkėlimo į nacionalinę teisę ir jų įgyvendinimo vertinimas ir stebėseną (žr. pirmiau esantį 16 punktą), taip pat **2007 m. pradėtos įgyvendinti kelios** veiksmų plane nenumatytos **iniciatyvos**, visų pirma susijusios su Komunikatu dėl apykaitinės migracijos ir Europos Sąjungos bei trečiųjų šalių judumo partnerystės⁷ ir dviem svarbiais teisiniais pasiūlymais, pateiktais spalio 23 d.⁸ Jau vyko neoficialūs susitikimai su Moldovos ir Žaliojo Kyšulio atstovais, siekiant su kiekviena iš šių šalių sudaryti judumo partnerystę.

1.2.5. Trečiųjų šalių piliečių integracija

20. 2007 m. rugsėjį Komisija priėmė **Trečiąją migracijos ir integracijos metinę ataskaitą. Integracijai skirtos internetinės svetainės** sukūrimas, iš pradžių numatytas 2006 m., atidėtas; šiuo metu numatoma internetinę svetainę pradėti kurti ketvirtame 2008 m. ketvirtyje.

1.2.6. Kova su nelegalia imigracija

21. Šioje srityje **nuolatos** daroma pažanga, nes **nuosekliai** vadovaujamas principu, kad nesiėmus veiksmingų kovos su nelegalia imigracija priemonių, Europos migracijos politikos patikimumui bus padaryta neatitaisoma žala. Todėl pati svarbiausia iniciatyva yra pasiūlymas dėl Direktyvos, kuria numatomos sankcijos nelegaliai

⁶ COM (2007) 298 galutinis.

⁷ COM (2007) 248 galutinis.

⁸ Tarybos direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų pasiūlymas (COM (2007) 637 galutinis) ir Tarybos direktyvos dėl vienos paraiškų dėl vieno leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų vienuočių teisių pasiūlymas (COM (2007) 638 galutinis, Briuselis, 2007 10 23).

esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams⁹. Nors veiksmai dėl kovos su neteisėtu įdarbinimu nebuvo numatyti 2007 m. Veiksmų plane, Komisija nusprendė pateikti šį pasiūlymą, nes mano, kad neteisėtas įdarbinimas yra viena svarbiausių nelegalios migracijos paskatų. Pasiūlymo tikslas – užtikrinti, kad visos valstybės narės nustatytų panašias prevencines priemones bei sankcijas ir jas veiksmingai įgyvendintų. Iš esmės, labai svarbu, kad visos ES valstybės narės imtųsi visų būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad visoje Europos Sąjungoje būtų laikomasi teisinės valstybės ir teisėtumo principų.

22. 2007 m. pradėti vykdyti ir tolesni veiksmai – visų pirma buvo toliau dirbama siekiant **aktyvesnio FRONTEX dalyvavimo** plėtojant ryšių palaikymo pareigūnų tinklus, taip pat paskelbta antroji metinė bendrosios politikos nelegalios migracijos srityje ataskaita.

23. Iki 2007 m. pabaigos užbaigtos derybos ir sudaryti **šeši readmisijos susitarimai** – su Ukraina, Moldova, Serbija, Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM), Bosnija ir Hercegovina bei Juodkalnija. Visi šie susitarimai įsigaliojo 2008 m. sausio 1 d.

1.2.7. *Sienų valdymas, biometriniai duomenys, informacinės sistemos ir vizų politika*

24. Šioje srityje padaryta **didelė pažanga**.

25. 2007 m. rugsėjį, visapusiškai laikantis Šengeno *acquis* vertinimo procedūrų, atlikti **Šengeno informacinių sistemų vertinimai**. Be to, 2007 m. gruodžio 6 d. buvo priimtas Tarybos sprendimas **dėl sausumos ir jūrų sienų su naujomis valstybėmis narėmis ir tarp jų kontrolės panaikinimo. Oro sienos visiškai** panaikintos 2008 m. kovo 31 d. Devynios valstybės narės (Čekija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija) 2007 m. gruodį prisijungė prie Šengeno erdvės.

26. 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Komisijos pasiūlymą, kuriuo nustatomas **Skubios pasienio pagalbos būrių** sudarymo mechanizmas. Be to, 2008 m. vasario 13 d. pateikta **Išorės sienų valdymo agentūros** vertinimo ataskaita, kuri yra Komisijos rengiamo sienų politikos priemonių rinkinio dalis; į šį priemonių rinkinį taip pat įtraukti du komunikatai: vienas iš jų yra dėl galimų naujų sienų valdymo plėtojimo priemonių, kitas – dėl Europos sienų stebėjimo sistemos.

27. 2008 m. balandžio 17 d. oficialiai priimtas Tarybos Reglamentas, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, nustatantį **vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą**.

1.2.8. *Vizų politika, įskaitant Vizų informacinės sistemos (VIS) plėtojimą*

28. Šioje srityje rezultatai **skiriasi**.

29. 2007 m. birželio 1 d. įsigaliojo su Rusija sudarytas susitarimas dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo. Be to, 2007 m. buvo vedamos derybos dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo susitarimų su Ukraina, Buvusiąja Jugoslavijos Respublika

⁹ COM (2007) 249 galutinis.

Makedonija, Serbija, Juodkalnija, Bosnija ir Hercegovina, Albanija ir Moldova; šie susitarimai pasirašyti 2007 m. ir įsigaliojo 2008 m. sausio 1 d.

30. Komisija toliau siekė užtikrinti, kad visų valstybių narių piliečiai galėtų keliauti be trumpalaikės vizos į visas trečiąsias šalis, kurių piliečiai gali keliauti į ES be vizos. Nors kalbant apie kai kurias trečiąsias šalis (Australiją, Kanadą) pažanga padaryta, vis dar yra trečiųjų šalių, su kuriomis nėra susitarta dėl abipusio bevizio režimo visų valstybių narių piliečiams.
31. 2007 m. birželį pasiekus **politinį susitarimą** dėl VIS teisės aktų rinkinio, sudarytas naujas projekto tvarkaraštis, pagal kurį centrinė VIS turėtų būti parengta veikti 2009 m. gegužės pabaigoje.
32. Hagos programoje numatyta ilgainiui, atsižvelgiant į diskusijas dėl Europos išorės veiksmų tarnybos sukūrimo, įkurti **bendras vizų tarnybas**. Hagos programoje Komisija visų pirma paraginta pateikti pasiūlymą dėl bendrų prašymų išduoti vizą centrų įsteigimo. 2006 m. Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Bendrąsias konsulines instrukcijas, kuriame numatoma tokia galimybė; šiuo metu šis pasiūlymas svarstomas Taryboje ir Europos Parlamente. Vis dėlto, Komisija labai aktyviai dalyvavo steigiant pirmuosius du tokius centrus, kurių būstinės yra valstybių narių konsulatuose Moldovoje ir Juodkalnijoje.

1.3. Saugumo stiprinimas

1.3.1. Teisėsaugos ir teisminių institucijų keitimasis informacija, užtikrinant tinkamą pusiausvyrą tarp privatumo ir saugumo

33. Laisvei, saugumui ir teisingumui stiprinti reikalingas naujoviškas požiūris į tarpvalstybinį keitimąsi teisėsaugos informacija. Šioje srityje padaryta **tam tikra pažanga**.
34. 2007 m. birželį Vokietijos iniciatyva pasiektas politinis susitarimas dėl sprendimo daugelį **Priumo sutartyje** nustatytų trečiajam ramsčiui priskiriamų sričių, nepatenkančių į Šengeno *acquis* taikymo sritį, įskaitant tokias sritis kaip pirštų atspaudai, DNR ir transporto priemonių registravimo duomenys, perkelti į Europos Sąjungos institucinį mechanizmą. Priėmus tekstą bus galima laikyti, kad galimybės naudotis informacija principas iš dalies įgyvendintas. 2007 m. spalio mėn. taip pat pateikti kiti įgyvendinimo teisės aktai (žr. 1 priedą).
35. Po išsamių konsultacijų su valstybėmis narėmis, nacionalinėmis ir tarptautinėmis asociacijomis Komisija 2007 m. lapkričio 6 d. priėmė pasiūlymą dėl bendro ES požiūrio į duomenų apie keleivius naudojimą kovojant su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (Europos Sąjungos keleivių duomenų įrašas (**ES PNR**)); šis sprendimas yra išsamaus kovos su terorizmu priemonių rinkinio dalis (žr. toliau 41 punktą).
36. Be to, toliau plėtojamos SIS II ir Europolo informacinės sistemos sąsajos; ši veikla pardėta 2006 m. Reikėtų pažymėti, kad **Europolas jau prisijungė prie SISone4all**.

1.3.2. Terorizmas

37. Šioje srityje **dedama daug pastangų**. Reikėtų pažymėti, kad toliau buvo įgyvendinamos visos keturios ES kovos su terorizmu veiksmų plane nurodytos sritys (prevencija, apsauga, baudžiamasis persekiojimas ir atsakas).
38. Remdamasi 2008 m. sausį parengtoje valstybių narių tarpvalstybinių krizių valdymo tinklo tyrimo ataskaitoje pateikta informacija, Komisija nusprendė atsisakyti plano sukurti **Europos teisėsaugos tinklą** (angl. santr. **LEN**).
39. 2007 m. Taryba svarstė Tarybos Generalinio Sekretoriato **pateiktą** ataskaitą dėl **tarpusavio vertinimo mechanizmo**. Atsižvelgiant į kovos su terorizmu priemonių tarpusavio vertinime pateiktas rekomendacijas, buvo nustatytos įvairios priemonės nacionaliniams gebėjimams kovos su terorizmu srityje stiprinti.
40. Komisija tęsia darbą, siekdama užkirsti kelią cheminių, branduolinių bei biologinių ginklų gamybai ir platinimui. Komisija rengia **išsamų politikos priemonių cheminio, bakteriologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo (CBRN) srityje rinkinį**, kuris turėtų būti pateiktas 2009 m. birželį ir kuriame remiamasi visų susijusių Komisijos tarnybų patirtimi. Jį sudarys Komunikatas dėl CBRN, Pasirengimo biologinei grėsmei veiksmų planas, Pasirengimo radiologinei ir branduolinei grėsmei veiksmų planas, Komisijos darbinis dokumentas dėl saugumo ir sveikatos, taip pat žaliąji knyga dėl cheminės grėsmės prevencijos.
41. Galiausia reikėtų paminėti, kad pritarta **papildomoms iniciatyvoms**, kuriomis papildomos Hagos veiksmų plane nustatytos iniciatyvos – visų pirma 2007 m. lapkričio 6 d. priimtas išsamus kovos su terorizmu priemonių rinkinys, į kurį įtrauktas pasiūlymas dėl **ES PNR** (žr. pirmiau esantį 35 punktą), Veiksmų planas dėl sprogmenų ir pasiūlymas, kuriuo peržiūrimas Pamatinis sprendimas dėl kovos su terorizmu (remiantis Pamatinio sprendimo vertinimo ataskaita). Pastarąja iniciatyva (2008 m. balandį Taryba susitarė dėl bendros pozicijos jos atžvilgiu) siekiama suderinti viešą kurstymą įvykdyti teroristinį nusikaltimą, teroristų verbavimą ir rengimą reglamentuojančias nacionalines nuostatas, kad tokio pobūdžio veiksmai būtų baudžiami visoje ES, be kita ko, ir tais atvejais, kai tokie veiksmai atliekami internetu, ir užtikrinti, kad galiojančios, teroristiniams nusikaltimams taikomos bausmių, juridinių asmenų atsakomybės, jurisdikcijos ir baudžiamojo persekiojimo normos taip pat būtų taikomos minėto pobūdžio veiksams.

1.3.3. Organizuoto nusikalstamumo prevencija ir kova su juo

42. Šioje srityje **įgyvendinta keletas veiksmų** – patvirtinta Europolo atlikta (2007 m. birželį) metinė Organizuoto nusikalstamumo grėsmės analizė (angl. santr. OCTA), įsteigta Finansinių tyrimų iniciatyvinė grupė, atlikta teisės aktų, susijusių su prekyba žmonėmis, įgyvendinimo peržiūra, parengta Pamatinio sprendimo dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo įgyvendinimo ataskaita, taip pat – muitinių bendradarbiavimo darbo programos ataskaita.
43. Vis dėlto, bendra šioje srityje padaryta pažanga **iš esmės yra nepatenkinama**. Pagrindinio pažangos trūkumo priežastis ta, jog po Komisijos atliktos analizės buvo nuspręsta, kad keleto veiksmų (pavyzdžiui, paskelbti darbinį dokumentą dėl žvalgybine informacija pagrįsto baudžiamojo persekiojimo, parengti rekomendacijų

dėl standartinės metodikos vertinant atsparumo nusikalstamai veiklai pažeidžiamumą, taip pat rekomendaciją ir (arba) pasiūlymą didinti juridinių asmenų skaidrumą siekiant sumažinti pažeidžiamumą organizuoto nusikalstamumo infiltracijos atžvilgiu) įvykdyti negalima arba kad juos būtų geriau vykdyti valstybių narių lygiu.

44. Kai kuriuos kitus veiksmus reikėjo **atidėti**. Atidėtas išsamios nusikalstamumo Europoje ataskaitos pateikimas, bendrų finansinių tyrimų standartų nustatymas (numatyta 2009 m.), taip pat Pamatinio sprendimo dėl priklausymo nusikalstamai grupuotei priėmimas, dėl kurio politiniu lygiu susitarta 2006 m. birželio TVR taryboje, bet kuris dar nėra oficialiai priimtas, nes viena valstybė narė laikosi parlamentinio tikrinimo išlygos.

1.3.4. Policijos ir muitinių bendradarbiavimas

45. Šioje srityje padaryta **nepakankama pažanga**. Kruopščiai apsvarsčiusi Komisija padarė išvadą, kad kai kurie veiksmai **nebeįvykdomi** (Komunikatas dėl kovos su neteisėta tarpvalstybine prekyba ribotos apyvartos arba draudžiamomis prekėmis) arba jie turėtų būti pakeisti kitais veiksmais (galima paminėti pasiūlymą priimti Direktyvą dėl didesnio transporto saugumo ir didesnio saugumo sukuriant policijos ir teismų bendradarbiavimo erdvę transeuropinių transporto tinklų srityje, kuris buvo pakeistas 58 punkte minima iniciatyva). Kitų priemonių įgyvendinimas **atidėtas**.
46. 2007 m. Taryba pateikė 2004–2006 m. muitinių bendradarbiavimo darbo programos įgyvendinimo ir įvertinimo ataskaitą.
47. Tebevyksta diskusijos, kurioms vadovauja Komisija, dėl bendros metodikos rengimo ir trumpalaikių bendrų muitinių bei policijos operacijų ir (arba) daugiadalykių bendrų grupių sudarymo.
48. 2007 m. birželį Tarybos lygiu pasiektas politinis susitarimas dėl Vokietijos pasiūlymo kurti **Europos kovos su korupcija valdžios institucijų tinklą**. Šio tinklo steigimą reikėjo atidėti, nes Taryba sprendimą dėl jo turėtų priimti 2008 m. apsvarsčiusi Europos Parlamento nuomonę.
49. Toliau įgyvendinamos 2004 m. Tarybos išvados dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu **Vakarų Balkanuose**. Naujoji SECI konvencija (Pietryčių Europos bendradarbiavimo iniciatyva), pagal kurią SECI galės glaudžiau bendradarbiauti su Europolu, baigiama rengti, kad būtų priimta Slovėnijos pirmininkavimo laikotarpiu.

1.3.5. Krizių valdymas Europos Sąjungoje

50. Komisija siekia derinti valstybių narių pastangas ir užtikrinti, kad būtų įdiegtos veiksmingos įspėjimo ir informacinės sistemos, skirtos ypatingos svarbos infrastruktūros objektams apsaugoti. Komisijos teisėkūros pasiūlymą, kuriuo sukuriamas **ypatingos svarbos infrastruktūros objektų įspėjimo informacinis tinklas** (angl. santr. CIWIN) ir kuris iš pradžių buvo numatytas 2005 m., nuspręsta **pateikti vėliau**; gali būti, kad jis bus pateiktas 2008 m. pabaigoje. Prototipinė sistema baigta kurti 2008 m. sausį ir pristatyta valstybėms narėms.

1.3.6. Bendra nusikalstamumo prevencija

51. Šioje srityje nuolat vyksta pokyčiai. Per pastaruosius dvejus metus kelios ekspertų grupės surengė susitikimus, kuriuose, be kita ko, atsižvelgdamos į susijusias tendencijas valstybėse narėse, aptarė Europos priemonių, skirtų informacijai apie nusikalstamumą ir nusikalstamumo aukas rinkti, analizuoti ir lyginti, kūrimą. Grupės nagrinėja skirtingų priemonių taikymo šiuo tikslu pagrįstumą. Imtasi konkrečių veiksmų, visų pirma skirtų smurto sporto renginių metu (chuliganizmo) prevencijai: lapkričio 28–29 d. Komisija surengė aukšto lygio pareigūnų konferenciją šiam klausimui nagrinėti, ji taip pat aktyviai dalyvavo įvairių ekspertų grupių, sprendžiančių saugumo sporto renginių metu klausimus, posėdžiuose.

1.4. Teisingumo stiprinimas

1.4.1. Tarpusavio pasitikėjimas ir jo stiprinimas

52. Šioje srityje padaryta **patenkinama** pažanga. Teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir baudžiamosiose bylose galėtų būti dar labiau gerinamas stiprinant tarpusavio pasitikėjimą ir palaipsniui vystant Europos teisingumo kultūrą, pagrįstą valstybių narių teisinių sistemų įvairove ir Europos teisės vienove.
53. 2006 m. pagal Belgijos teisę oficialiai įsteigtas **Europos teisėjų mokymo tinklas** (ETMT). Europos mokymų institutas (EMI) ir ETMT nuolatos rengia įvairius ES seminarus teisės specialistų bendradarbiavimui skatinti, siekiant nustatyti geriausią praktiką.
54. 2008 m. vasario 4 d. priimtas Komisijos komunikatas **dėl Forumo sukūrimo ES teisingumo politikos kryptims ir praktikai aptarti**. Šis forumas suburs praktikus, akademikus ir nacionalinių teisingumo institucijų atstovus, kurie teiks Komisijai grįžtamąją informaciją, taip pat su vertinimo mechanizmu susijusią naudingą informaciją.

1.4.2. Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose

55. Šioje srityje pasiekti **gana menki** rezultatai.
56. Atsižvelgiant į galimus institucinius pokyčius šiose srityse turėjo būti persvarstytas keleto veiksmų (pvz., pasiūlymo dėl vairuotojų pažymėjimų atėmimo, pasiūlymo dėl Europos įrodymų orderio papildymo ir žaliosios knygos dėl įrodymų naudojimo) planavimo tvarkaraštis.
57. Kai kuriais atvejais veiksmai pakeisti kitomis priemonėmis, kurios laikomos tinkamesnėmis (pavyzdžiui, po Europos Sąjungai pirmininkaujančios Slovėnijos pateiktos teisėkūros iniciatyvos parengta žaliaji knyga ir pasiūlymas dėl *in absentia* teismo sprendimų). Be to, tam tikrais atvejais nuspręsta, kad nerekomenduojama pradėti rengti teisės aktus ES lygmeniu, nes negauta pakankamai įrodymų apie papildomą naudą Europos Sąjungai (pavyzdžiui, atsižvelgus į pasiūlymo dėl liudytojų ir su teisėsauga bendradarbiaujančių asmenų apsaugos poveikio vertinimo rezultatus).
58. 2008 m. kovo 19 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Direktyvos, kuria siekiama **taikant technines priemones** sklandžiau užtikrinti tarpvalstybinį baudžiamąjį

persekiojimą už **kelių eismo pažeidimus**. Taikant tokias priemones bus galima nustatyti ES vairuotojų tapatybę ir taikyti jiems sankcijas už pažeidimus, padarytus kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje registruota transporto priemonė.

59. 2007 m. liepos 11 d. Komisija priėmė antrąją Pamatinio sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos įgyvendinimo ataskaitą.
60. Kelioms valstybėms narėms nepateikus informacijos, 2003 m. priimto Pamatinio sprendimo dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje įgyvendinimo ataskaitos pateikimas turėjo būti atidėtas iki 2008 m.
61. Kalbant apie Komisijos pasiūlymą dėl **Europos Tarybos konvencijos dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimo** (Varšuvos konvencija) sudarymo ir pasirašymo EB vardu, Taryboje pažangos nepadaryta dėl valstybių narių nesutarimų, todėl jo priėmimas atidėtas.
62. Kiek tai susiję su Komisijos pasiūlymu dėl Jungtinių Tautų protokolo prieš neteisėtą šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų gamybą ir prekybą jais, vėluojama, nes reikia, kad valstybės narės įgyvendintų susijusius teisės aktus, pirmiausia Direktyvą 91/477/EB, ir kad būtų priimtas Reglamento dėl eksporto ir importo licencijų sistemos projektas. Todėl JT Šaunamųjų ginklų protokolą bus galima ratifikuoti tik direktyvos nuostatas perkėlus į nacionalinę teisę (iki 2010 m.) ir priėmus Reglamentą bei jam įsigaliojus (iš esmės ne anksčiau kaip 2009 m. pabaigoje).

1.4.3. *Teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose*

63. Šioje srityje padaryta **didelė pažanga**.
64. 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma II“).
65. Be to, 2007 m. vasario 7 d. Komisija priėmė žaliąją knygą dėl *acquis*, susijusio su bendra pagrindų sistema Europos vartotojų sutarčių teisės srityje, peržiūros. 2008 m. kovo 6 d. priimta antroji žaliaji knyga dėl veiksmingo teismo sprendimų vykdymo Europos Sąjungoje, skirta skolininkų turto skaidrumui.
66. **Direktyva dėl tam tikrų tarpininkavimo civilinėse ir komercinėse bylose aspektų** turėtų būti oficialiai priimta iki 2008 m. birželio, teisės aktų leidėjams susitarus antruoju svarstymu (Europos Parlamentas 2008 m. balandžio 23 d. patvirtino Tarybos bendrąją poziciją).
67. 2007 m. lapkritį Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos XXI plenarinėje (diplomatinėje) sesijoje pasiektas galutinis susitarimas dėl derybų Išlaikymo prievolių konvencijos klausimu. 2007 m. spalio 30 d. pasirašyta naujoji Bendrijos ir Norvegijos, Islandijos bei Šveicarijos sudaryta **Lugano konvencija** dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo. Komisija jau yra pateikusi Bendrijai pasiūlymą ją ratifikuoti.

2. TEISĖS AKTŲ PERKĖLIMO Į NACIONALINĘ TEISĘ STEBĖSENA

2.1. Metodika

68. Ši sritis pirmiausia susijęs su teisės aktais, kuriuos valstybės narės turi perkelti į nacionalinę teisę, t. y. su **direktyvomis ir pamatiniais sprendimais**. Šioje ataskaitoje laikoma, kad galutinis terminas yra **2008 m. kovo 31 d.**
69. 2 priede pateiktoje lentelėje nurodyti visi dokumentai, kurių perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi iki nustatyto galutinio termino.
70. Rengiant šią ataskaitą taikyta tokia pati **metodika**, kokia apibūdinta 2005 m. Hagos programos įgyvendinimo ataskaitoje.

2.2. Atskirų politikos sričių stebėseną

2.2.1. Bendrosios rekomendacijos

71. Kiek tai susiję su **pagrindinėmis teisėmis**, įvykdyti Direktyvos 95/46/EB dėl asmens duomenų apsaugos tikslai. Vis dėlto, kai kurios valstybės narės vis dar neperkėlė į nacionalinę teisę kai kurių svarbių direktyvos nuostatų, o kitose valstybėse narėse perkėlimas į nacionalinę teisę arba nuostatų taikymas neatitiko direktyvos nuostatų. Pradėtos kelios pažeidimo procedūros dėl direktyvos nesilaikymo arba neteisingo taikymo; dėl vienos valstybės narės kreiptasi į Teisingumo Teismą.

2.2.2. Europos Sąjungos pilietybė

72. Nuo 2006 m. balandžio 30 d. pagrindine Direktyva 2004/38/EB, kuria konsoliduojamos ir atnaujinamos ES piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti, panaikinti ir pakeisti keli teisės aktai, susiję su ES piliečių ir trečiųjų šalių piliečių laisvu judėjimu. Nors iš pradžių teisės aktą buvo delsiama perkelti į nacionalinę teisę, vėliau dėtos didesnės pastangos perkėlimui vykdyti. Tačiau kelios valstybės narės tik iš dalies įvykdė pareigą pranešti apie priemones. Todėl vis dar tęsiamos kelios pažeidimo procedūros, o kai kurių valstybių narių atžvilgiu pradėtas teismo procesas¹⁰.
73. Kalbant apie galios netekusius Bendrijos teisės aktus, susijusius su asmenų teise laisvai judėti, kurie buvo konsoliduoti Direktyva 2004/38/EB, trijų valstybių atžvilgiu tęsiamos procedūros dėl išsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo taikymo. Visų šių pažeidimų procedūra pažengė į priekį, tam tikrais atvejais pagal EB sutarties 228 straipsnį pateikta pagrįsta nuomonė.

2.2.3. Prieglobstis, migracija, sienų klausimai

74. **Prieglobsčio** srityje informacija apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės teikiama **ne itin sparčiai**. Daugelyje valstybių narių Direktyva, nustatanti minimalias normas dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo, patenkinamai perkelta į nacionalinę teisę. Tačiau devynios valstybės narės dar neįvykdė pareigos pranešti apie priemones

¹⁰ Nors „senujų“ laisvą judėjimą reglamentuojančių priemonių galiojimas yra pasibaigęs, jų nuostatos buvo priimtos ir konsoliduotos Direktyva EB/2004/38.

dėl Direktyvos dėl priskyrimo pabėgėliams arba asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, ir jų statuso suteikimo būtinausių standartų. Trylika valstybių narių nėra pranešusios apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę visiškai perkeliama neseniai priimta Direktyva dėl pabėgėlio statuso procedūrų.

75. Kalbant apie **legalią migraciją** – vis labiau pabrėžiama, kad turi būti pranešama apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva dėl šeimos susijungimo ir Direktyva dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso. Vis dėlto, atitinkamai viena ir trys valstybės narės dar, t. y. praėjus daugiau kaip dvejiems metams nuo perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino, nėra įvykdžiusios šio įpareigojimo. Daugumos šių valstybių atžvilgiu Teisingumo Teismas priėmė nepalankius sprendimus dėl pareigos pranešti apie priemones neįvykdymo. Tris direktyvas: dėl trečiųjų šalių piliečių priėmimo studijų ir panašios veiklos tikslais, dėl trečiųjų šalių piliečių priėmimo mokslinių tyrimų tikslais ir dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie buvo susiję su nelegalios imigracijos veiksnių vykdymu – atitinkamai trys, dešimt ir dvi valstybės narės vis dar vėluoja perkelti į nacionalinę teisę.
76. Kalbant apie nelegalią migraciją, pažanga padaryta užbaigiant trijų seniau priimtų teisės aktų¹¹ perkėlimą į nacionalinę teisę. Kiek tai susiję su neseniai priimtais teisės aktais, **perkėlimo į nacionalinę teisę rezultatai skiriasi**. Atrodo, kad trys valstybės narės susiduria su ypatingais sunkumais siekdamos į nacionalinę teisę visiškai perkelti Direktyvą dėl pagalbos tranzito, susijusio su išsiuntimu oro transportu, atvejais; Teisingumo Teismas priėmė joms nepalankų sprendimą dėl pareigos pranešti apie priemones neįvykdymo. Kalbant apie Direktyvą dėl vežėjų įpareigojimo perduoti keleivių duomenis, dvi valstybės narės vėluoja ją perkelti į nacionalinę teisę.

2.2.4. Saugumas

77. Teisės aktų, reglamentuojančių kovą su organizuotu nusikalstamumu ir policijos bei muitinių bendradarbiavimą, pirmiausia konvencijų ir protokolų, priimtų remiantis ES sutarties VI antraštine dalimi, įgyvendinimą sunku vertinti, nes dėl šių teisės aktų pobūdžio nenustatyta nei formali valstybių narių pareiga pranešti apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, nei reikalavimas pateikti įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu stebėjimo ataskaitą. **Svarbiausia užduotis yra kuo greičiau ratifikuoti šiuos teisės aktus.**
78. Todėl **labai sunku vertinti** teisės aktų, susijusių su terorizmu ir organizuoto nusikalstamumo prevencija bei kova su tokiu nusikalstamumu, atitiktį ir (arba) taikymą nacionaliniu lygiu, nes su tokiais dokumentais susijusios ataskaitos dažniausiai neteikiamos arba valstybės narės nėra įpareigojamos pranešti apie atitinkamas nacionalines priemones. Kalbant apie Pamatinį sprendimą dėl finansinės žvalgybos padalinių bendradarbiavimo, galima laikyti, kad daugelis valstybių narių savo teisėje įgyvendina daugelį pagrindinių Sprendime nustatytų reikalavimų.

¹¹ Direktyva dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo, Direktyva, kuria papildoma Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, ir Direktyva, apibrėžianti padėjimą neteisėtai atvykti, vyksti tranzitu ir apsigyventi.

79. Kalbant apie policijos ir muitinių bendradarbiavimą, padaryta pažanga ratifikuojant „Neapolio II“ konvenciją. Kelios valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų, kad būtų pagerintas Bendrosios pozicijos dėl keitimosi tam tikrais duomenimis su Interpolu perkėlimas į nacionalinę teisę.

2.2.5. *Teisingumas*

2.2.5.1. Baudžiamoji teisena

80. Kaip ir saugumo srityje (žr. 2.2.4 skirsnį), dėl priimtų teisės aktų pobūdžio ir labiau apribotų Komisijos bei Teisingumo Teismo galių sunku vertinti, kaip valstybės narės įgyvendina teisės aktus šioje srityje.

81. **Abipusio pripažinimo** srityje – Europos arešto orderis taikomas visose valstybėse narėse, nors daugelis jų turi dėti pastangas, kad visiškai įgyvendintų pamatinį sprendimą.

82. Pamatinio sprendimo dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo įgyvendinimo rezultatai tebekelia nusivylimą. Praėjus daugiau kaip dvejiems metams nuo galutinio įgyvendinimo termino, dvylika valstybių narių dar neįvykdė pareigos pranešti arba ją įvykdė tik iš dalies.

83. Kol kas negauta jokių duomenų apie Pamatinį sprendimą dėl finansinių baudų.

84. Šiame komunikate nagrinėjamu laikotarpiu buvo paskelbtos kelios Komisijos ataskaitos, susijusios su derinimo priemonėmis, taikomomis vykdant teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose. Pateiktose priemonių, susijusių su kova su euro klastojimu, korupcija privačiame sektoriuje ir nusikalstamu būdu įgytomis priemonėmis ir pajamomis, ataskaitose bendrai nurodoma, kad vertintos valstybės narės iš esmės nepatenkinamai perkelia teisės aktus į nacionalinę teisę. Be to, nors pranešimo įpareigojimo neįvykdžiusių valstybių narių skaičius skiriasi, jis vis dar išlieka didelis.

85. Kalbant apie Pamatinį sprendimą dėl kovos su terorizmu, visos valstybės narės yra pranešusios apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones. Galima laikyti, kad pagrindinės nuostatos įgyvendinamos pakankamai gerai, tačiau išlieka tam tikrų trūkumų.

86. Dar keturios iš ES–12 valstybių narių¹² padarė pažangą ratifikuodamos Konvenciją dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ir jos protokolus. Deja, antrasis protokolas kol kas negalioja, nes viena valstybė narė nėra jo ratifikavusi.

2.2.5.2. Civilinė teisena

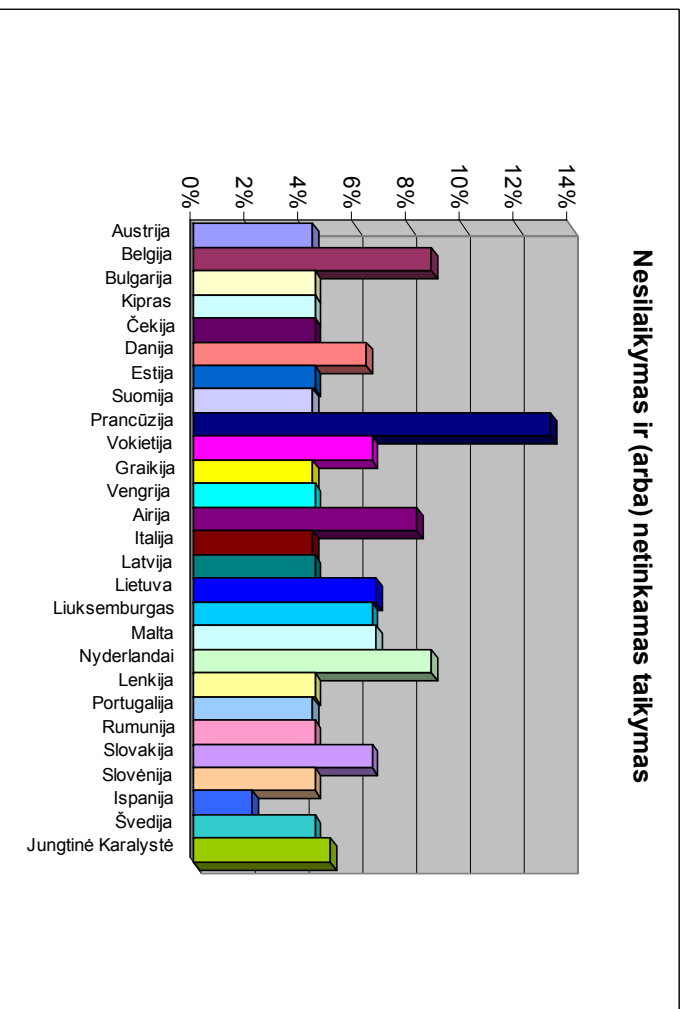
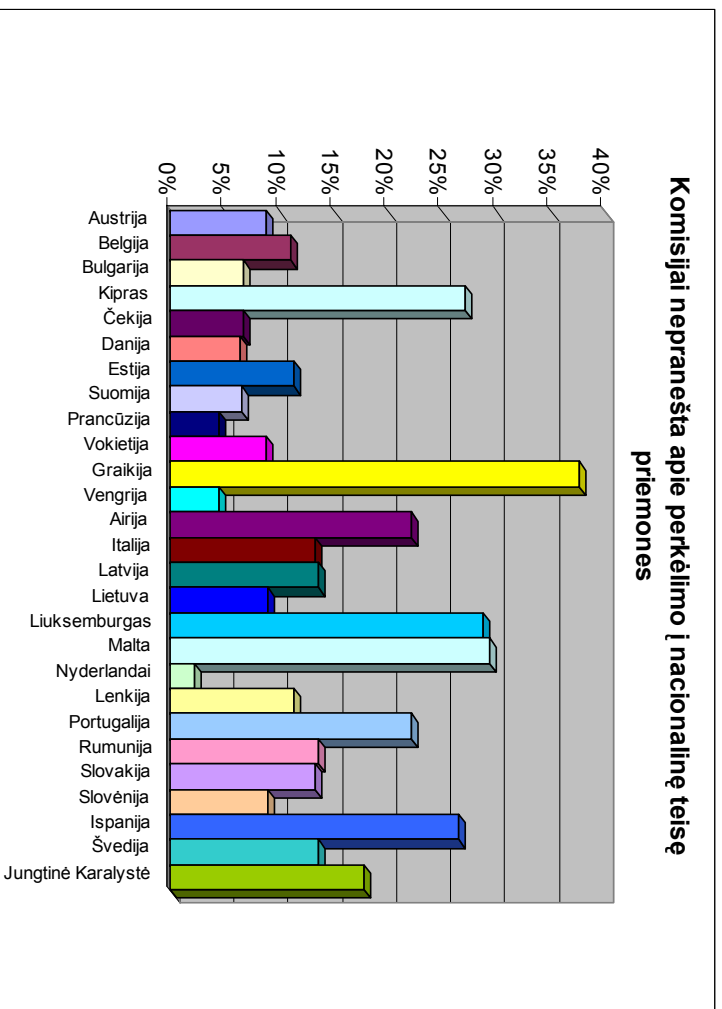
87. Padaryta pažanga į nacionalinę teisę perkeliant dvi direktyvas, kurios susijusios su teisine pagalba ir su kompensacijomis nusikaltimų aukoms, tačiau vienai valstybei narei yra iškilę ypatingų sunkumų.

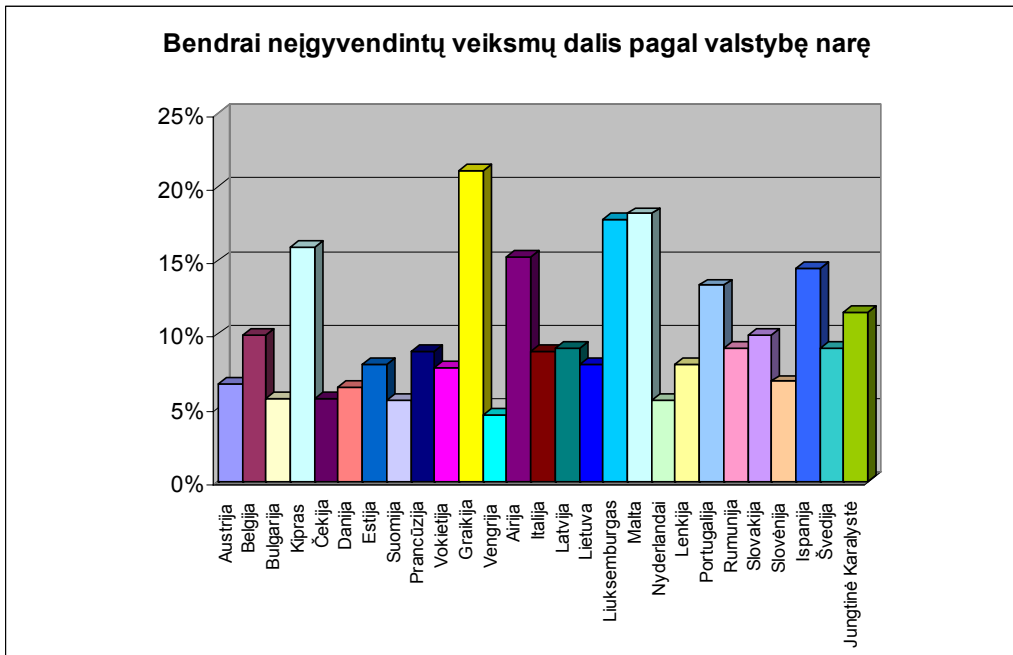
¹² Kalbama apie 2004 m. ir 2007 m. į Europos Sąjungą įstojusias valstybes nares.

88. Bendras Reglamento dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose bei Reglamento dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo taikymo lygis yra patenkinamas.

2.3. Atskirų valstybių narių stebėseną

89. Toliau pateikiami bendri duomenys, apimantys visus teisės aktus, gali būti gauti naudojant du 2 priede pateikiamoje lentelėje nurodytus rodiklius. Pirmojoje lentelėje nurodomos valstybės narės, nepranešusios Komisijai apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės, antrojoje lentelėje – valstybės narės, netinkamai perkėlusios į nacionalinę teisę ar netinkamai taikiusios teisės aktus. Trečiojoje lentelėje šie du rodikliai apibendrinti.

3. IŠVADOS

90. Trečiojoje metinėje Hagos veiksmų plano stebėsenos ataskaitoje iš esmės patvirtinamos ankstesnėse ataskaitose nustatytos tendencijos.
91. Kaip ir 2005 m. bei 2006 m., **per maža pažanga padaryta visų pirma su trečiuoju ramsčiu susijusiose srityse**, pavyzdžiui, organizuoto nusikalstamumo prevencijos ir kovos su tokiu nusikalstamumu, policijos ir muitinių bendradarbiavimo bei teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose. Vienintelė trečiajam ramsčiui priskiriama sritis, kurioje padaryta didelė pažanga, – tai **kova su terorizmu**, kuri yra vienas iš pagrindinių politinių prioritetų Teisingumo ir vidaus reikalų srityje.
92. Palyginus su 2005 m. ir 2006 m. rezultatais, **pirmajam ramsčiui** priskiriamose srityse pasiekti geriausi rezultatai. **Dideli pokyčiai** pasiekti tose srityse, kurioms skiriama didžiausia politinė pirmenybė, pavyzdžiui, migracijos, sienų valdymo ir teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose.
93. Kalbant apie teisės aktus, priimtus pagal EB sutarties IV antraštinę dalį, ir atsižvelgiant į pranešimus apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, kai kurios valstybės narės (pavyzdžiui, Vokietija ir Italija) padarė didelę pažangą lyginant su praėjusių metų ataskaitoje nurodyta padėtimi. Vis dėlto, nusivylimą kelia perkėlimo į nacionalinę teisę termino nesilaikančių valstybių narių skaičius, taip pat tai, kad teisės aktus į nacionalinę teisę dažnai vėluojama perkelti daugiau kaip metus, o kartais net keletą metų.
94. Kiek tai susiję su teisės aktais, priimtais pagal ES sutarties VI antraštinę dalį – reikėtų dėti daugiau pastangų siekiant laiku ir visiškai įgyvendinti teisės aktus. Nors praėjusiais metais valstybės narės padarė pažangą perkeldamos į nacionalinę teisę tam tikrus teisės aktus, tačiau pastebėta, kad gana stipriai vėluojama pranešti apie pamatinių sprendimų perkėlimo į nacionalinę teisę priemones. Toks vėlavimas, kartais užsitęsiantis keletą metų, kai ES teisės aktai nėra perkeliama į nacionalinę

teisę, lemia tai, kad policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose sritys teisinę sistema tapo „virtuali“. Be to, dažnai vertinamos valstybės narės teisės aktus į nacionalinę teisę perkelia nevisiškai arba netinkamai.

95. Nors mažesnę pažangą 2007 m. lėmė skirtingos priežastys, nedidelė pažanga su Europos Sąjungos sutarties VI antraštine dalimi susijusiose srityse patvirtina Komisijos ankstesnėse metinėse ataskaitose išreikštą susirūpinimą, taip pat tai, kad **būtina gerinti sprendimų priėmimą** šiose srityse.
96. Siekdama **iš atnaujinti ES veiksmus ir suteikti jiems naują postūmį**, visų pirma tose srityse, kuriose per pastaruosius keletą metų padaryta nedidelė pažanga, Komisija ketina 2009 m. pateikti **Komunikatą dėl teisingumo, laisvės ir saugumo politikos ateities**. Šis komunikatas taps pagrindu diskutuojant dėl naujos Teisingumo, laisvės ir saugumo srityje taikytinos daugiametės 2010–2014 m. laikotarpio programos ir ją rengiant. Juo bus pratęstos Tamperės ir Hagos programos.
97. **Komunikatas dėl imigracijos ir Prieglobsčio politikos planas**, priimti birželio 17 d., taps pagrindu, pagal kurį bus pradėtos diskusijos dėl būsimų pokyčių šiose srityse, į kurias bus atsižvelgta 2009 m. Komunikate dėl naujos daugiametės programos.